

**ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Рев-95/02
Бања Лука, 03.02.2005. године**

У ИМЕ НАРОДА!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Стаке Гојковић, као предсједника вијећа, Петра Бајића, Биљане Томић, Златка Куленовића и Драгослава Лукића, као чланова вијећа, у правној ствари тужиоца П. Н. из Б. Л., кога заступа адвокат М. Ђ., из Б. Л., против тужене «Крајина - осигурање» д.д. Б. Л., коју заступа С. С., адвокат из Л., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене против пресуде Округног суда у Б. Л. Гж-701/01 од 04.07.2001. године, на сједници одржаној 03.02.2005. године, донио је слиједећу

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Б. Л. П-2808/97 од 31.08.2000. године тужена је обавезана да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете плати и то: за претрпљене физичке болове 857,00 КМ; за претрпљени страх 428,50 КМ; за претрпљене душевне болове због умањења животни активности 1.286,00 КМ и за претрпљене душевне болове због наружености 428,50 КМ, укупно 3.000,00 КМ са законском затезном каматом почев од 31.08.2000. године до исплате, уз накнаду трошкова спора у износу од 10.836,00 КМ са законском затезном каматом од 31.08.2000. године па до исплате.

Другостепеном пресудом Округног суда у Б. Л. Гж-701/01 од 04.07.2001. године жалба тужене дјелимично је уважена, првостепена пресуда преиначена у дијелу одлуке о трошковима спора утолико што се досуђена накнада у износу од 10.836,00 КМ снизила на износ од 4.836,00 КМ, док је жалба тужене у преосталом дијелу одбијена и првостепена пресуда у том дијелу потврђена.

Благовремено изјављеном ревизијом тужена побија другостепену пресуду због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права, с приједлогом да се обје нижестепене пресуде укину и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак.

Тужилац у одговору на ревизију оспорио је наводе ревизије тужене и предложио да се иста одбије.

Републички јавни тужилац се није изјаснио о поднесеној ревизији.

Ревизија није основана.

Предмет овог спора је тужбени захтјев тужиоца да му тужена накнади нематеријалну штету која му је узрокована повредом на раду дана 17.03.1997. године, када је задобио више опекотина по грудима и рукама.

Неспорно је међу парничним странкама: да је тужилац радник КПД „Водовод и канализација“ из Б. Л. на радном мјесту електричара; да је дана 17.03.1997. године око 18 ч и 45 мин, као дежурни електричар отклањајући квар настао на електро-инсталацијама и електро-ормару, дошло до електричног лука којом приликом је запаљена његова одјећа, када је задобио више опекотина по грудима и обје шаке руку (површина опекотина по тијелу износила је 15%),

након чега је пребачен у болницу у Бања Луку гдје је лијечен, а након тога амбулантно лијечен укупно око 15 мјесеци; да је КПД «Водовод и канализација» из Б. Л. са туженом закључила уговор о осигурању из дјелатности - полиса осигурања број 324327; да је неспорно да је у вријеме штетног догађаја уговорена сума осигурања од одговорности за штете према трећим лицима износила 10.000,00 динара, што је на дан уговорене суме осигурања 01.09.1996. године износила 3.030,90 DEM (односно динара према DEM износила је 1 DEM = 3,3 динара); да је тужена као осигуравач исплатила тужиоцу 4.092,00 динара из основа уговора о колективном осигурању радника од посљедица несрећног случаја и то на име накнаде штете која је настала у наведеном штетном догађају; да је на основу налаза и мишљења вјештака А. П. из Б. Л. од 25.03.1999. године утврђено: да је тужилац у вријеме штетног догађаја отклањао квар на пумпи број 5 испитујући инсталације са приручно направљеним инструментом за испитивање електричних инсталација у условима влажног времена споља, као и простора гдје су се морале извршити поправке инсталација, ради чега је настао електрични лук који је био појачан (улазни простор); да каблови за напајање пумпе и електро-каблови према комбинованој табли нису били исправни (били оштећени) које је требало прије довести у исправно стање и да се електро лук појавио због наглог протока веће количине електричне струје и оштећења каблова, чему је допријела већа влажност ваздуха због кише која је падала; да до појаве електро лука би дошло и да је тужилац користио атестирани инструмент за испитивање електричне струје и да приручно направљен инструмент није узрок појаве електро лука; да код комбинованог ормара постоји само једна склопка за све пумпе за напајање електричном струјом, т.ј. главна склопка која се није могла искључити зато што су остале пумпе биле укључене и да на страни тужиоца није било пропуста, јер је појава електро лука узрок више фактора, како је речено, оштећења каблова, влажност усљед кише и начина изведене електро-инсталације.

Код овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови налазе да је тужена по основу уговора о осигурању од одговорности из дјелатности одговорна за штету коју је тужилац као радник осигураника тужене КПД «Водовод и канализација» из Б. Л. претрпио наступањем штетног догађаја и да у радњама тужиоца нема одговорности за насталу штету, да тужена одговара за штету до висине осигуране суме која је у вријеме штетног догађаја износила 10.000 динара прерачунате у DEM по курсу 1 DEM = 3,3 динара што је износило 3.030,90 DEM. Даље налазе да је неспорно да је тужиоцу тужена исплатила износ од 4.092,00 динара по основу уговора о колективном осигурању радника од посљедица несрећног случаја и да се овај износ не урачунава у досуђену накнаду нематеријалне штете, и судили тако што су тужену обавезали да тужиоцу накнади нематеријалну штету у износивама наведеним у изреци првостепене пресуде.

Оваква одлука је правилна и законита.

Тужена у ревизији указује да другостепени суд није дао одговор на жалбене наводе да тужилац као оштећени приликом отклањања квара на електро инсталацијама предузећа «Водовод и канализација» из Б. Л., није користио гумене чизме и рукавице те другу заштитну опрему, на који начин да је допринео настанку штетног догађаја, чиме да је другостепени суд учинио битне повреде одредаба парничног поступка из чл. 354. ст. 2. тач. 13. Закона о парничном поступку (Службени лист СФРЈ), број 4/77 до 35/91, и «Службени гласник РС», број 17/93 до 32/94, даље: ЗПП).

Супротно наводима ревизије другостепени суд је у образложењу побијане пресуде навео да из налаза и мишљења вјештака А. П. не произилази да је тужилац својим поступањем приликом отклањања квара на електро-инсталацијама допринео настанку електро лука, који би настао и да је том приликом тужилац користио исправан (атестиран) инструмент за испитивање електричних инсталација, а да је до појаве електро лука дошло искључиво усљед оштећења електричних каблова на којима је настао квар, затим усљед присутности влажности због кише те начина на који су биле изведене електро-инсталације на којима је настао квар.

Ни материјално право није погрешно примјењено на штету тужене када је удовољено тужбеном захтјеву.

Неспорно је међу странкама, да је тужена као осигуравач са КПД «Водовод и канализација» Б. Л., као осигураником (даље: предузеће) закључила два уговора о осигурању. Први, уговор о колективном осигурању радника предузећа од посљедица несрећног случаја и смрти од болести, број 001001 од 22.04.1996. године за период од 10.05.1996. до 01.05.1997. године, и други, уговор о осигурању одговорности из дјелатности за штете трећим лицима,

посједовању ствари, правног односа или одређеног својства као извора опасности, број 324327 од 01.09.1996. године за период од тог дана до 01.09.1997. године.

Такође је неспорно да је тужена тужиоцу као трећем лицу из основа уговора о колективном осигурању радника од посљедица несрећног случаја, на име задобивених повреда у виду опекотина на грудима и обје шаке, исплатила накнаду у износу од 4.092,00 динара.

Спорно је да ли се исплаћена накнада тужиоцу у износу од 4.092,00 динара из основа уговора о осигурању радника од посљедица несрећног случаја има урачунати у досуђену накнаду штете која се тражи у овом спору, односно да се за овај износ треба умањити накнада штете, т.ј. да ли има право на кумулацију по једном и другом осигурању.

Овај Врховни суд сматра да у конкретном случају тужилац има право, поред примљеног износа по основу уговора о колективном осигурању радника, као добровољном осигурању, да у смислу одредби чл. 941. Закона о облигационим односима (Службени лист СФРЈ», број 29/78 до 57/89 и «Службени гласник РС», број 17/93 до 3/96, даље: ЗОО) тражи од туженог штету по основу уговора о осигурању од одговорности из дјелатности предузећа, које осигурање по својој правној природи представља тзв. осигурање од посљедица несрећног случаја (незгоде) које заједно са осигурањем живота улази у групу осигурања лица и оба ова осигурања имају заједничку особину да се као предмет који се осигурава јављају лица т.ј. њихов живот и здравље, односно њихов тјелесни интегритет уопште. При томе, такво осигурање обезбјеђује кориснику унапријед уговорену суму новца за случај наступања предвиђеног догађаја (осигураног случаја). Стога ова група осигурања нема обештећујући карактер, будући да сума коју осигуравач исплаћује представља против престацију премијама осигурања.

Коначно и туженој је, приликом закључења наведеног уговора о колективном осигурању радника предузећа и осигурања од одговорности из дјелатности предузећа, било познато да ово предузеће већ плаћа премије по уговору о колективном осигурању радника предузећа и да је овим осигурањем био обухваћен тужилац као треће лице, што тужена у поступку није оспоравала, па је ипак такав уговор закључила и примила премије осигурања.

То је било познато и предузећу, па је ипак закључило поред уговора о осигурању од одговорности и уговор о колективном осигурању радника од посљедица несрећног случаја (незгоде).

Економски је интерес на ово руководио тужену и наведено предузеће - тужену као осигуравача да наплаћује премије и по овом основу, а предузећу да његови радници поред намирења по уговору о колективном осигурању радника добију још осигурану суму из основа уговора о осигурању одговорности из дјелатности.

Побијана пресуда, према томе, нема недостатака на које се указује у ревизији тужене. Зато је ревизија одбијена као неоснована (чл. 393. ЗПП, у вези с чл. 456. ст. 1. ЗПП РС).

Предсједник вијећа
Стака Гојковић

За тачност отправка овјерава
руководилац Судске писарнице
Братић Душанка